

Online výuka z dukovanské elektrárny

Začalo to nevinně. I když už mám za sebou řadu let pedagogické praxe, na každou hodinu se stejně nějak připravuji. Často rozmýšlím, jak oživit dětem pro ně nudné hodiny chemie. A podobně tomu bylo i tentokrát. Avšak z počátku ve mně spíše hrklo, že jsem zase něco promeškala, protože každé dva roky v období kolem Dne Země jezdíme se školou, potažmo s devátáky, do jaderné elektrárny Dukovany a vodní elektrárny Dalešice.

Bohužel loni jsem si vzpomněla dost pozdě (v lednu) a všechny nám vyhovující termíny (na duben) byly již obsazeny.

A tak letos s vítězným úsměvem, že jsem si vzpomněla už v listopadu, jsem začala brouzdat internetem a následně jsem

se prokousala až ke stránkám společnosti ČEZ. Tam se najednou objevila informace – elektrizující hodiny fyziky. Moc jsem tomu nevěnovala pozornosti, vždyť jsem chemikářka! To není nic pro mně.

Po nějaké době jsem našla nabídku exkurzí, což jsem vlastně hledala, a zadávala jsem požadované termíny. S železnou pravidelností mi stránky oznamovaly, že zvolený termín je již obsazen. Říkala jsem si, že opět nebudu pochválená, a tak jsem neváhala. Poslední nadějí byl přímý kontakt. A tam to všechno začalo.

Příjemný a vstřícný hlas na druhé straně mi oznámil, že bohužel v této poněkud nešťastné době jsou termíny prohlídek v informačním centru dukovan-

ské elektrárny blokovány. Ale je tu jiná možnost – spojit se v přímém přenosu prostřednictvím techniky a ukázat dětem během 45 – 60 minut provoz elektrárny a vysvětlit, jak se tvoří proud z uranové rudy.

Jelikož momentálně probíráme obsáhlejší látku Neobnovitelné a obnovitelné zdroje energie, hrálo mi to do karet. Vyhovující termín jsme našli hned v následujícím týdnu, což jsem ani nepředpokládala, že to bude takhle rychle.

Samotné spojení fungovalo na jedničku, museli jsme udělat drobné úpravy zvuku, ale přes interaktivní tabuli ve třídě žáci viděli letecký pohled na celou elektrárnu, jednotlivé úseky výroby elektrického proudu a měli možnost se podívat i dov-

nitř až k reaktoru. Pokud se jednou nestanou kmenovými zaměstnanci elektrárny Dukovany, tohle jako laici v reálných podmínkách nikdy neuvidí a nezažijí, protože pohyb po elektrárně je z bezpečnostních důvodů laikovi zakázán.

Poutavé je hlavně srovnávání velikosti reaktoru s budovami v našem okolí, s váhou aut či autobusů, to vše pro lepší představivost. Vymezený čas rychle utekl. Sama musím říci, že jsem povídání doslova hltala a jistě bych se nechala zlákat i dalšími exkurzemi např. do tepelné či vodní elektrárny.

A proto chemikáři, fyzikáři, neváhejte, je opravdu oč stát!

Eva Slámová,
učitelka chemie na ZŠ Jihlava,
Havlíčková 71

Třetí večer onoho roku

a špice, deštničky, sněhuláčky a jiné ozdoby z národního podniku Ozdoba. On připínal elektrické svíčky, výrobek soukromníka pana Trefulky, co stály hafo peněz už za první republiky. Když jimi obtěžkal křehké umrlcovy tělo, přidali cinkrdlátka a mnoho kousku cukroví zabaleného ve staniolu a lesklých papírcích.

To už nesl do kuchyně odsou-

Adventní povídka

zence zabaleného v utěrce na nádobí. Nebožák lupal po dechu a tak mu setli hlavu a hned nesli druhého, aby tomu prvnímu nebylo v kapřím nebi smutno. V kotli zadělali na salát. V prádelním hrnci výtečnou rybí polévku. Dva plátky šunkového salámu koraly na obloženém talíři, kterým se dojí, kdyby toho bylo ještě málo.

V napuštěné vaně se děti postupně od nejmenšího po nestaršího, v jedné vodě umyly. Ten nejstarší se trochu zdržel, hrál si, s čím by neměl a tak ho žena okřikla, aby si dal pokoj alespoň v tento slavný den.

Nadělali rybích řízků, zahus-

tili polévku a vydali se projít se těmi dvěma ulicemi, kterým říkali město.

Vyhнули se zdaleka chrámu, nechtěli přece mít problémy. Děcka prudila. On by se napil. Ona měla měkké oči: snad viděla ten Betlém a narození Kristovo, snad viděla ten chrám a pokoj lidem dobré vůle. Lekla se svého rouhání a stiskla mu pevněji ruku. Podíval se na ni překvapeně a vzdychl.

Zamluvili to, a honem se začali bavit o práci a sestřenicí Libuši, která provedla něco velmi nečekaného. Stmívalo se a za okny se sbíhaly šedé siluety.

Zazněly koledy a jen takové ty jakoby koledové, ty krotké a schválené.

Zazněly veselé, hravé koledy a všem bylo hlavně smutně. Bylo jim všechno jen ne veselo. Zazněly koledy a hlasatelka z rádia říkala, že pracující kdesi cosí, a že splnili k dnešnímu dni plán na sto dvacet procent. Všechno bylo černé, šedivé, smutné a sváteční.

Hlídka modré policie projížděla a přála „veselé vánoce“ všem králíkům, kterým ještě nezakroutila krkem.

Obrátili se k domovu. Na zápraží cihlového domu pečli-

vě si setřáslí sních z bot, navlíkli si košile švédky a plátěné halenky. Také tehdy topení hrálo jako dnes. Šedé plátěné kalhoty a rudá sukně.

Zasedli ke stolu, k sváteční tabuli. Každý talíř jiný, posbírané v různých výprodejích. Každý příbor jiný, posbíraný v různých výprodejích, jedna sklenička byla nakráplá, ale to je ještě dobrý. Malej měl plechovej talířek s modrejma kytičkama, hltal, prskal a tak mu zaskočila kost. Zasedli ke stolu a on šel a jako vrchol večera pustil starou desku na 78 otáček. Koledy byly sice německé, ale vem to čert.

Ztiš to, prosím tě, řekla ona.

Ztišil to a bylo to jako by ten den, ten slavný den, dostal další a smrtelnou ránu do týla.

Rozdali dárky.

Parchanti lítali po bytě s autama na klíček a panenka-ma. Nasadil si nový papuče, vytáhl sváteční viržinko.

Táto, nekuř, ale nebo pro dneska.

Udělali si černou z Konzumu a pak si tůkli sklenkou stolního vína z Vinařských závodů.

Dostala nové hrnce a něco na sebe. Předseda vlády jim popřál mnoho budovatelských úspěchů a tak raději šli spát.

On se ženou usnuli brzo. Děcka vydržela nevidané dlouho, snad hledala hvězdu betlémskou na noční obloze.

Seděl v tom starém křesle a škvíra dveří odhalovala tmou.

Tmu v síni,
tmu na chodbě starýho domu.
Tmu v ulicích.
Tmu v srdcích.

Dneska koleda hrála celý den. Dneska chválili anděla Páně a vítali Krista Pána narozeného.

Dneska předseda vlády klečel v kostele a zpíval hosana a aleluja.

Ale andělé, jak se slétali na zem, tak jeho vynechali.

Bílá andělská křídla,
bílý sních,
bílý nebe,
bílá, sněhobílá přání.
Čas narození.

Odvykl radosti. Něčeho by se napil. Vstal a tůkl si se stíny na zdraví. Vstal a připil nepřítomným.

A své samotě,
svému zmatku,
svému smutku.

Jako dvě křišťálové ozdoby toho svátečního večera, dvě stříbrné hvězdy se mu leskly na tváři.

Vít Bohumil Homolka